

Meira enn 2000 tons av fiskarestum enda í klokkini — tey kundu verið brúkt í landbúnaðinum

— og vit høvdu minkað um innflutningin av kraftfóðuri

Føroyskir jarðarbrúkarar hava fyri kortum luttikið á einum skeiði á Háskúlanum, har fyrilestrar vórðu hildnir og har høvi var at tosa um felags áhugamál og trupulleikar.

Ein teirra, ið luttók á skeiðinum, var Jákup Eidesgaard, bóndi á Eiði. Tíðindablaðið Sosialurin hevur tosað við Jákup m.a. um teir trupulleikar bóndur nú hava at dragast við, tá teir av álvara skulu til at færa roknskap. Eisini tosa vit um viðurskiptini hjá landbúnaðinum annars

Eitt tiltak skeið er eitt óført tiltak til frama fyri landbúnaðin her á landi. Tey, sum hava lagt tað til rættis, eiga alla tøkk uppi-borna.

Hetta sigur Jákup Eidesgaard, bóndi á Eiði í samrøðu við Tíðindablaðið Sosialin, í samband við landbúnaðarskeiðið á Háskúlanum herfyri.

Jákup luttók sjálvur á hesum skeiðinum, sum Føroya Háskúli skipaði fyri herfyri. Vit hava tosað við Jákup um spurningar, sum vórðu viðgjørðir á skeiðinum og eisini um okkurt, sum ikki nógv varð gjørt við.

— Eg trúgvi ikki, at hesi skeið bert eru til gagn fyri okkum bøndur. Eg haldi eisini, at tey eru til stórt gagn fyri tað felagsarbeiði, sum í so stóran mun tørvur er á millum okkum bøndur. Bóndirnir verða meira samansjóv- aðir, kunnu tosa saman við felags trupulleikar oma.

Roknskapur

Jákup hevur serliga hug at triva í spurningin um jarðarbrúk og skattur. Hann sigur:

— Ein maður frá Jógvan Sundstein greiddi sera væl frá hesum evninum. Tíðverri má ein ása, at vit mjólkaframleiðarar eru teir einastu í Føroyum í dag, sum rinda ognarskatt.

Tú setur ein kálv við og fœðir hann upp. Tú skal passa hann í tvey ár, og tá hann fer at mjólka, skal hann so inntøkufæst við 5.500 kr. Hesa upphæddina meti eg vera eitt slag av ognarskatti.

Men tær kunnu vit so avskriva aftur, um henda sama kúgv livir sín aldur og verður dripin. Tá kann hon avskrivast í mun til tað, sum kjøtprisurin tá er. Men missir tú kúnna t.d. hon detturoman, so eru teir pengarnir inntøkufærdir og verða ikki av- afturtíknir.

Teir, sum næra um fjósið!

Jákup heldur fyri, at tað er tann, sum skal næra um sitt fjós, sum hevur størstu trupulleikarnar.

— T.d. skal ein, sum byggir sitt fjós út og setur 10 kálvar við, inntøkufæst fyri 55.000 kr., ið gevur eina skattarokning uppá í minsta lagi 20.000 kr. Hetta meti eg sum eina revsing, tí teir pengarnar kann hann ongantið skriva av aftur.

Jákup heldur tað vera lægið, at teir fyrst finga at vita frá líkningarráðnum — tá landbúnaðurin gjørdist bókhaldsskyld- ugur, at roknskapurin skuldi vera sera einfaldur at seta upp.

Tí nú er steðan beint tvørturímóti.

— Hjá okkum, sum arbeiða umleið 4000 arbeiðstímar um árið, er tað trupult at seta seg og brúka so nógv tíð til at gera roknskapin. Eg haldi, at tað átti at verið eins ærligt, at roknskapurin var so einfaldur, at inntøkur vórðu færdar inn á eina síðu og útreiðslurnar á eina aðra, at munurin tá var tann skattskylduga inntøkan.

Velting og ognar- menn

Jákup vísir síðani á ein

annan tveirleika í samband við roknskapin. — Er tú ognarmaður og eigur eitt stykki av ódyrkaðum lendi innangarðs, sum t.d. er 20.000 kvm., so fær tú í dag 70.000 kr. í studningi, tá tað er liðugt at velta. Hetta stykki gevur so fóður til fyra neyt.

Tá tú so skal seta roknskapin upp, skal tað virðismetast. Tá verður veltingin mett sum ein virðis- øking av sjálvari ognini. Onkur sigur, at virðis- økingin er sama upphædd sum studningurin, onkur annars sigur, at hon er tað tú fær fyri at selja henda bœin. Taka vit so 20.000 kvm av bœ og skulu rokna út söluvirði, so vita vit, at her verður talan um eina sera stóra upphædd.

Her verður so kanska inntøkufært eitt virði uppá umleið 200.000 kr. og tú fær so eina skattarokning hareftir. Jákup vísir á, at tá helvtin av Føroya jørð er ogn, tá kann helvtin av Føroya jørð ikki veltast við verandi skattaskipan. Tað verður rætt og slætt alt ov dyrt.

— Egh avi sett mær tann spurningin, um skattamyndugleikarnir veruliga ynskja at steðga landbúnaðinum heilt. Vit bóndir skulu gevast við mjólkaframleiðslu — tyk- ist tað.

Eg haldi teir heldur áttu

Jákup Eidesgaard, bóndi á Eiði

at sagtøkkum um vit skulu gevast, heldur enn at seta okkum hesar treytir við í samband við roknskapin.

Svært verður tað at skula gevast, tá tú hevur brúkt so nógv ár av tíni manndómstíð til at upp- byggja eitt jarðarbrúk.

Kongs!

— Nú hevur tú nevnt

ognarbóndir, men hvussu við kongsbóndrunum?

— Taka vit avskriv- ingarreglurnar, so kann ein kongsbóndi ongantið avskriva ein bygning meir enn rentur og avdráttir uppá lán til jarðarráðið. Tað er so uppá umleið 40 ár.

Ein ognarmaður kann avskriva fjósið við 6% um árið. Hvat viðvíkur

Her uppi undir Slættaratindi hevur Jákup gjørt royndir við nývelting

